

1 KONINGEN

5-6

Salomo's tempelbouw en de gemeente als
geestelijk huis van God.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/1-koningen/5-6

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Salomo's wijsheid en bekendheid	2 min	4
2	Van verspreide eredienst naar één tempel	3 min	5
3	Salomo vraagt Hiram hulp bij de tempelbouw	3 min	6
4	De bossen van Libanon en Israëls landschap	3 min	8
5	Vakmanschap en Gods Geest bij de bouw	2 min	10
6	Heidenen bouwen mee aan Gods huis	3 min	11
7	Salomo spreekt met Hiram over Jahweh	3 min	13
8	Hirams houttransport over zee	3 min	14
9	Voedsel als betaling voor het hout	2 min	16
10	Arbeidsploegen en tijd voor het gezin	3 min	17
11	Steenhouwers en opzichters van de bouw	2 min	19
12	De tempelbouw als chronologisch ankerpunt	2 min	20
13	De afmetingen en functie van de tempel	4 min	21
14	De voorhal als toegang en ontmoetingsplaats	2 min	23

15	Vensters en zijkamers rond het heiligdom	3 min	24
16	Verdiepingen en draagbalken van de uitbouw	2 min	26
17	Levende stenen worden op aarde gevormd	5 min	27
18	Waarom gelovigen beproevingen doormaken	4 min	29
19	God vormt ons door moeilijke relaties	3 min	32
20	Gods voorwaarden en de houten binnenwanden	2 min	33
21	Het heilige der heiligen en Gods licht	3 min	35
22	Goud en cherubs in het binnenste heiligdom	3 min	37
23	Deuren, versieringen en voltooiing	4 min	38
	Om verder te lezen		41

1

Salomo's wijsheid en bekendheid

We gaan nu naar 1 Koningen hoofdstuk 5. In de laatste twee hoofdstukken die we hebben bekeken, hoofdstuk 3 en 4, zagen we dat Salomo een bijzondere gave op het gebied van wijsheid ontving. Daarna zagen we een voorbeeld van die wijsheid in de praktijk, in een rechtszaak waarin hij uitspraak deed tussen de twee vrouwen die een geschil hadden over dezelfde baby. Vervolgens lazen we bijzonderheden over zijn bestuur: wie zijn ambtenaren waren, hoe welvarend hij was, hoeveel voedsel er regelmatig werd ingezameld om zijn huisgezin te voeden, de omvang van zijn rijk, enzovoort.

Aan het einde van het hoofdstuk lazen we hoe wijs hij was. Wijzer dan veel andere mensen die kennelijk tot de wijsten werden gerekend, anders zou het geen zin hebben hen te noemen.

ja, hij was wijzer dan alle mensen, dan Ethan, de Ezrahiet, Heman, Chalcol en Darda, de zonen van Mahol, en zijn naam was bekend bij alle heidenvolken rondom.

1 KONINGEN 4:31

Hij werd dus beroemd omdat hij zo wijs was. In vers 34 staat:

En uit alle volken kwamen er om naar de wijsheid van Salomo te luisteren, van alle koningen van de aarde die van zijn wijsheid gehoord hadden.

1 KONINGEN 4:34

Later zullen we lezen over een specifiek geval van een koningin, de koningin van Scheba, die speciaal kwam om zijn wijsheid te horen.

2

Van verspreide eredienst naar één tempel

Maar eerst zullen we ons richten op de voornaamste prestatie waaraan Salomo zijn bekendheid dankt. Dat is natuurlijk de bouw van de tempel. Hij bouwde ook enkele andere gebouwen: zijn eigen paleis en nog wat andere projecten in en rond Jeruzalem. Maar de tempel is op de lange termijn het belangrijkste, en ook in geestelijk opzicht het belangrijkste. Die werd namelijk het centrum van de aanbidding voor Israël, terwijl die aanbidding in de paar eeuwen daarvoor niet echt zo sterk op één plaats geconcentreerd was geweest.

In de tijd van de richteren, en kennelijk ook tijdens de regering van Saul en zelfs tijdens de regering van David, was de aanbidding niet op één plaats geconcentreerd zoals in de tijd van Mozes en zoals het hoorde te zijn. In de tijd van Mozes had God er natuurlijk Zelf voor gekozen een huis te bouwen, of een huis te laten bouwen, om in te wonen, zodat Zijn aanwezigheid te midden van Zijn volk kon zijn. Men zag dat Zijn heerlijkheid daar verbleef. Dat was de plaats waar de mensen naartoe moesten komen als ze offers wilden brengen. Trouwens, het brengen van offers was het centrale element van de aanbidding. God aanbidden bij Zijn tabernakel was dus wat er in de tijd van Mozes werd verwacht.

Ik zeg niet dat er in de jaren tussen Mozes en Salomo geen aanbidding bij de tabernakel plaatsvond. Maar het lijkt erop dat de tabernakel nogal eens werd verplaatst. Op een bepaald moment stond die in Silo. Op een ander moment stond die in Nob. Op dit punt lijkt het erop dat wat er van de tabernakel over was, in Gibeon stond, en een deel van de bijbehorende voorwerpen was daar. Maar de ark was natuurlijk in Jeruzalem, waar David die naartoe had gebracht. Dat is een vreemde scheiding, dat de ark gescheiden was van de tabernakel. En er wordt ons eigenlijk nooit verteld waarom ze gescheiden werden gehouden.

Omdat David de ark naar Jeruzalem had gebracht, zou het logisch zijn geweest als hij ook de tabernakel naar Jeruzalem had gebracht. Waarom ze dat niet deden, weet ik niet. Het is mogelijk dat de tabernakel, met alle bedrijvigheid eromheen, naar Davids

zin te veel ruimte zou hebben ingenomen in die kleine ommuurde stad Jeruzalem. Salomo breidde de grenzen van Jeruzalem kennelijk uit, zodat de eredienst er een plaats kon krijgen en het middelpunt van de stad kon worden.

Wanneer de tabernakel in gebruik was, zou het daar natuurlijk heel vol en druk zijn geweest, met heel veel priesters, heel veel Levieten, heel veel aanbidders, heel veel dieren, heel veel bloed. Dat zou uiteraard verscheidene huizenblokken in welke buurt dan ook beheersen. Misschien was Jeruzalem in Davids tijd zo klein dat hij vond dat er eigenlijk geen ruimte was voor al die bedrijvigheid. Het zou min of meer in de weg staan van de andere belangrijke dingen die hij deed om daar zijn hoofdstad te vestigen.

3

Salomo vraagt Hiram hulp bij de tempelbouw

Maar Salomo gaat nu het huis voor God oprichten. Voor het eerst werd er een permanent bouwwerk opgericht. Dit was kennelijk niet Gods idee, maar het was Davids idee. God kwam David tegemoet en had kennelijk aan David de plannen voor dit gebouw geopenbaard, net zoals Hij aan Mozes de plannen voor de tabernakel had geopenbaard. Nu Salomo stevig in zijn koningschap gevestigd is, gaat hij dus deze opdracht uitvoeren die God hem heeft gegeven. God had tegen David gezegd dat David de tempel weliswaar niet zou mogen bouwen, maar dat Salomo, zijn zoon, dat zou

doen. We zien in hoofdstuk 5 dat Salomo die opdracht serieus neemt en voorbereidingen treft om die uit te voeren. Hoofdstuk 6 zal gaan over de daadwerkelijke bouw van de tempel zelf.

Hiram, de koning van Tyrus, stuurde zijn dienaren naar Salomo, want hij had gehoord dat men Salomo tot koning had gezalfd in de plaats van zijn vader. Hiram was namelijk alle dagen een vriend geweest van David. Daarop stuurde Salomo Hiram een bode om te zeggen: Ú weet dat mijn vader David geen huis kon bouwen voor de Naam van de HEERE, zijn God, vanwege de oorlog die zij rondom tegen hem voerden, totdat de HEERE hen onder zijn voetzolen bracht. Maar de HEERE, mijn God, heeft mij nu rust gegeven van rondom. Er is geen tegenstander en geen dreiging van kwaad. Zie, ik ben van plan voor de Naam van de HEERE, mijn God, een huis te bouwen, zoals de HEERE tot mijn vader David gesproken heeft: Uw zoon die Ik in uw plaats op uw troon zal zetten, die zal dat huis voor Mijn Naam bouwen. Geef daarom nu de opdracht dat men voor mij ceders van de Libanon kapt. Mijn dienaren zullen met uw dienaren zijn en ik zal u het loon van uw dienaren geven, helemaal zoals u het zegt. Want ú weet dat er niemand onder ons is die in staat is hout te kappen als de Sidoniërs.

1 KONINGEN 5:1-6

Het gebeurde, toen Hiram de woorden van Salomo hoorde, dat hij zich zeer verheugde en zei: Geloofd zij heden de HEERE, Die David een wijze zoon gegeven heeft om over dit grote volk te regeren! En Hiram stuurde Salomo een bode om te zeggen: Ik heb de boodschap gehoord die u mij gestuurd hebt. Ik zal aan al uw wensen om cederhout en cipressenhout voldoen. Mijn knechten zullen het van de Libanon naar de zee afvoeren, en ik zal er vlotten van maken voor vervoer over zee naar de plaats die u mij opgeeft. Ik zal ze daar losmaken, zodat u ze mee kunt nemen. Maar dan moet u mijn wens uitvoeren door voedsel voor mijn huis te geven.

1 KONINGEN 5:7-9

4

De bossen van Libanon en Israëls landschap

Salomo staat natuurlijk al op goede voet met deze man. Het is interessant, want de man kwam uit Tyrus. Hij hoorde bij het Libanese gebied, wat we tegenwoordig Libanon noemen, en destijds heette het ook Libanon. Hij is een heiden, een Feniciër, zoals ze destijds genoemd zouden zijn. Maar Fenicië was vrijwel hetzelfde als wat wij Libanon zouden noemen. En de bossen in Libanon waren cederbossen. Dat hout werd als veel beter beschouwd dan het cipressenhout dat in Israël volop groeide. Israël had zijn bomen, maar als bouw materiaal werden de cipressen als minderwaardig aan de ceders beschouwd. En Libanon had zijn cederbossen.

Als je tegenwoordig aan het Midden-Oosten denkt, denk je vooral aan een woestijngebied. Je denkt niet aan weelderige bossen met ceders of moerbeivijgenbomen of wat voor andere bomen ook. Natuurlijk hebben de huidige inwoners van Israël het land opnieuw beplant en in cultuur gebracht. Toch denk je, als je net als ik bent, bij dat gebied grotendeels aan een woestijngebied. En dat was het ook heel lang. Maar ooit, in zeer oude tijden, was het een land dat overvloedig van melk en honing.

Het was heel weelderig en groen.

Bedenk wat er in de dagen van Abraham werd gezegd over het gebied waar Sodom en Gomorra lagen, in het zuidelijke Dode Zeegebied:

En Lot sloeg de ogen op en zag dat heel de Jordaanvlakte rijk aan water was; voordat de HEERE Sodom en Gomorra te gronde gericht had, was zij in de richting van Zoar als de hof van de HEERE, als het land Egypte.

GENESIS 13:10

Dat is tegenwoordig moeilijk voor te stellen, want dat is nu een van de droogste, onvruchtbaarste plekken op aarde. Het is er heel woestijnachtig, heel heet, helemaal niet tropisch. Maar ooit waren Israël en het hele gebied blijkbaar vol oerwoud. De Bijbel verwijst in het Oude Testament zelfs naar het oerwoud van de Jordaan. Daar zaten leeuwen. Tegenwoordig zijn er geen leeuwen in Israël, maar blijkbaar waren er gedurende een groot deel van de oudtestamentische tijd leeuwen in Israël, en die leefden in het oerwoud rond de Jordaan.

Tegenwoordig is er niet veel oerwoud rond de Jordaan. Het is daar voornamelijk woestijn. Het is in cultuur gebracht en het is groen, en er worden gewassen en dergelijke verbouwd en er zijn bomen aangeplant. Maar het is verbazingwekkend hoe sterk het land is veranderd doordat de bomen zijn weggehaald. En we weten wel dat de Babyloniërs, en later de Romeinen, wanneer ze Jeruzalem kwamen belegeren, vaak gewoon alle bomen in de omgeving omhakten. Daarmee bouwden ze belegeringswerken en dergelijke om over de muren of door de muren heen te komen, stormrammen enzovoort. Ze hakten de bomen in het gebied om.

Josephus zegt bijvoorbeeld dat de Romeinen, toen ze Jeruzalem belegerden, alle bomen in het gebied omhakten. Hij zei dat wat er eerder als prachtige tuinen had uitgezien, nu gewoon kaal was, zonder bomen en zonder planten. Blijkbaar is het dus door deze oordelen die over Israël kwamen, dat de plek die ooit zo weelderig en vruchtbaar was, onvruchtbaar werd.

5

Vakmanschap en Gods Geest bij de bouw

Maar in de dagen van Salomo stonden er veel bomen in het gebied, en veel daarvan stonden in Libanon. De koning van Tyrus, Hiram, was degene die over dat gebied heerste. Omdat ze dat soort bomen hadden en er veel projecten mee uitvoerden, waren de mensen van Sidon bedreven in houtsnijwerk, houtkap enzovoort. Tyrus en Sidon waren de belangrijkste steden van Fenicië, in hetzelfde gebied. En dus vond Salomo dat hij voor een project dat zo belangrijk was als wat hij wilde uitvoeren, het allerbeste wilde hebben. Dus in plaats van Israëlieten dat deel van het werk te laten doen, wilde hij dat de meest bekwame mensen het zouden doen.

Dit staat in contrast met de bouw van de tabernakel door Mozes. Want van de man die de tabernakel en de bijbehorende voorwerpen ontwierp en maakte, Bezaleël, werd gezegd dat hij de Geest van God had ontvangen. God gaf hem de Geest en de wijsheid om te weten hoe hij al het werk moest doen dat nodig was. Of het nu ging om naaien en leerbewerking, timmerwerk en meubelmaken, goud- en zilverbewerking of het zetten van edelstenen. Er moest van alles gebeuren voor de tabernakel en voor het maken van de priesterkleding en dergelijke. En God koos een man uit, een Joodse man, en legde Zijn Geest in hem, zodat het werk gedaan zou worden door een man die vervuld was met de Geest. Het werk zou met andere woorden worden gedaan door de kracht van God.

Daarop antwoordde Hij en zei tegen mij: Dit is het woord van de HEERE tot Zerubbabel: Niet door kracht en niet door geweld, maar door Mijn Geest, zegt de HEERE van de legermachten.

ZACHARIA 4:6

Toch pakt Salomo het anders aan. Voor een deel van dit werk kiest hij niet eens Joden uit. Hij kiest mensen uit een ander land, alleen maar omdat zij van nature meer talent hebben. Of het verkeerd van hem was om dat te doen, kunnen we niet zeggen. Veel dingen aan de tempel zoals Salomo die bouwde, waren heel anders dan bij de

tabernakel. Toch wordt ons verteld dat hij bouwplannen had die David hem had gegeven en die God aan David had gegeven. Als dat zo is, moeten we aannemen dat sommige vernieuwingen misschien in de aanwijzingen stonden.

6

Heidenen bouwen mee aan Gods huis

Waarom God de tempel door Feniciërs in plaats van door Joden zou laten bouwen, kan ik niet echt beantwoorden. Behalve dan dat bij de profeten die over de komst van het messiaanse tijdperk schreven, soms wordt gezegd dat heidenen zullen komen om het huis van de Heere te bouwen. Wat is het huis van de Heere vandaag? De gemeente, het lichaam van Christus.

dan wordt u ook zelf, als levende stenen, gebouwd tot een geestelijk huis, tot een heilig priesterschap, om geestelijke offers te brengen, die God welgevallig zijn door Jezus Christus.

1 PETRUS 2:5

Wij zijn de woonplaats van God op aarde. De tempel van God is de gemeente van God. Niet de kerkgebouwen, maar de mensen van de gemeente. Wij zijn het lichaam van Christus en wij zijn de tempel van de Heilige Geest.

De opbouw van de gemeente wordt niet alleen door Joden gedaan, maar ook door heidenen. Misschien zelfs voornamelijk door heidenen. Het oorspronkelijke fundament werd gelegd door Joden, de apostelen die eropuit gingen en het Evangelie predikten. Zij legden het fundament van de gemeente. Veel van het werk dat op dat

fundament is gebouwd, is gedaan door heidenen die samen met de Joden het Koninkrijk zijn binnengekomen. Dat zijn die schapen die Jezus had en waarvan Zijn discipelen niets wisten.

Ik heb nog andere schapen, die niet van deze schaapskooi zijn; ook die moet Ik binnenbrengen, en zij zullen Mijn stem horen en het zal worden één kudde en één Herder.

JOHANNES 10:16

De gemeente zelf wordt dus opgebouwd door de bekwame handen van mensen, Joden en heidenen. Historisch gezien voornamelijk heidenen, om eerlijk te zijn. Als dat zo is, kan het Gods aanwijzing zijn geweest dat de heidenen in dit geval een rol moesten krijgen bij de bouw van de tempel. We zullen zien dat er bij de bouw van Salomo's tempel ook andere dingen zijn die overeenkomen met de geestelijke opbouw van de gemeente. Dat was ongetwijfeld opzettelijk. Het is dus mogelijk dat God deze keer daadwerkelijk heidenen erbij wilde betrekken. Want dit bouwproject zou een voorafbeelding en een schaduw zijn van Gods uiteindelijke tempel, die Zijn lichaam is en niet alleen een Joods project.

Salomo vraagt deze bekwame Sidoniërs om het hakwerk enzovoort te doen. Hij zegt:

Geef daarom nu de opdracht dat men voor mij ceders van de Libanon kapt. Mijn dienaren zullen met uw dienaren zijn en ik zal u het loon van uw dienaren geven, helemaal zoals u het zegt. Want ú weet dat er niemand onder ons is die in staat is hout te kappen als de Sidoniërs.

1 KONINGEN 5:6

Dus schrijft Hiram terug, en hij werkt heel graag mee.

7

Salomo spreekt met Hiram over Jahweh

Het is interessant hoe vrijmoedig Salomo met deze heiden over Jahweh spreekt. Hij voelt zich totaal niet geremd om over Jahweh te spreken. Wanneer hij elders met Hiram spreekt, noemt hij zelfs hoe Jahweh de grootste van alle goden is, enzovoort. Hiram diende natuurlijk andere goden. Hiram was een heiden. Hij zou erkennen dat Jahweh een echte God was, omdat iedereen geloofde dat de goden van andere volken echte goden waren. Ze geloofden alleen niet dat die goden de enige goden waren. Ze geloofden dat het nationale goden waren, dat elk volk zijn eigen god had. Zelfs de heidenen erkenden dat Jahweh de God van Israël was. En ze twijfelden er waarschijnlijk nauwelijks aan dat Hij een echte God was, omdat ze geloofden dat elk volk een echte god had.

Dit heet henotheïsme. Het is een vorm van polytheïsme, maar het bijzondere eraan is dat ze weliswaar geloofden dat er veel goden waren, maar in wezen echt geloofden dat er bij elk volk voornamelijk één god betrokken was. Soms praten mensen over territoriale geesten en demonen die over bepaalde landen heersen. Het zou heel goed kunnen dat daar enige grond voor is. En ook voor het idee dat Kamos de territoriale demon over de Moabieten was, Baäl over de Feniciërs en Moloch over de Kanaänieten, enzovoort. Het is mogelijk dat hun ideeën niet helemaal losstonden van de werkelijkheid, dat er werkelijk geestelijke wezens waren die over elk van deze volken heersten.

Ik zou het niet met zekerheid zeggen, maar we weten wel dat in Daniël hoofdstuk 10 een boodschapper van God met Daniël spreekt over de vorst die over Perzië heerst en de vorst die over Griekenland heerst, enzovoort. Bijna alle Bijbelgeleerden zijn het erover eens dat dit naar demonische machten verwijst. Maar misschien zijn die demonische machten de goden van die volken. Want in Deuteronomium zegt Mozes

het, en in 1 Korinthe 10 zegt Paulus het. Ze zeggen allebei dat de dingen die de heidenen aanbidden, demonen zijn. In 1 Korinthe 10:20 bijvoorbeeld, volgens mij is dat het, zegt Paulus:

Nee, ik zeg dit omdat wat de heidenen offeren, zij dat aan demonen offeren en niet aan God, en ik wil niet dat u met de demonen gemeenschap hebt.

1 KORINTHE 10:20

Hiram zou dus een aanbidder van een andere god zijn geweest, om zo te zeggen, van een demon. De volken zouden Jahweh als de God van Israël beschouwen. Salomo maakte er geen geheim van dat Jahweh de grootste God is. Hij is de God Die alles heeft gemaakt. Hij is niet alleen de God van Israël; Hij is de God van het hele heelal, omdat Hij het hele heelal heeft gemaakt. Salomo gaat daar hier niet op in, maar het ligt eraan ten grondslag. En hij schaamt zich er niet voor om tegenover deze heiden naar Jahweh te verwijzen. Hij verontschuldigt zich op geen enkele manier voor zijn trouw aan Jahweh en zijn verlangen om een huis voor Jahweh te bouwen. Het verbazingwekkende is dat Hiram zich positief uitlaat over Jahweh en over het project dat Salomo voorstelt. Want in vers 8 zei hij:

8

Hirams houttransport over zee

En Hiram stuurde Salomo een bode om te zeggen: Ik heb de boodschap gehoord die u mij gestuurd hebt. Ik zal aan al uw wensen om cederhout en cipressenhout voldoen.

1 KONINGEN 5:8

Het is in vers 7 dat Hiram zegt:

Het gebeurde, toen Hiram de woorden van Salomo hoorde, dat hij zich zeer verheugde en zei: Geloofd zij heden de HEERE, Die David een wijze zoon gegeven heeft om over dit grote volk te regeren! En Hiram stuurde Salomo een bode om te zeggen: Ik heb de boodschap gehoord die u mij gestuurd hebt. Ik zal aan al uw wensen om cederhout en cipressenhout voldoen. Mijn knechten zullen het van de Libanon naar de zee afvoeren, en ik zal er vlotten van maken voor vervoer over zee naar de plaats die u mij opgeeft. Ik zal ze daar losmaken, zodat u ze mee kunt nemen. Maar dan moet u mijn wens uitvoeren door voedsel voor mijn huis te geven.

1 KONINGEN 5:7-9

Het zou mooi zijn als de Arabieren rondom Israël vandaag zo over Israël en over Jahweh zouden spreken. Dat ze over Israël zouden spreken als een groot volk, wat God van hen heeft gemaakt, en over Jahweh als een grote God. Maar de geestelijke bevolkingssamenstelling in die streek is veranderd sinds de dagen van Salomo. Je hoort de Arabische volken in de omgeving niet zo positief spreken over Israël en over hun God.

Dus hij zegt dat hij de boomstammen over zee zal sturen. Blijkbaar gaan ze de boomstammen samenbinden tot vlotten en ze laten afdrijven. Zoals bleek, kwamen ze in Joppe aan, de zeehaven van Jeruzalem. Jeruzalem lag niet aan de kust. Jeruzalem lag landinwaarts. Maar als ze de zee op wilden, gingen ze naar Joppe. Dat is natuurlijk de plaats waar Jona uitvoer toen hij probeerde bij God vandaan te komen: Joppe. Het is ook de plaats waar Petrus was toen hij het visioen zag van de dieren die in een groot laken werden neergelaten. Toen hij naar Caesarea werd gestuurd om met Cornelius te spreken, was Petrus in Joppe.

Maar Joppe was een zeehaven, en daarheen zouden ze de boomstammen als vlotten laten afdrijven. Als ze dan op hun bestemming aankwamen, zouden ze die volgens hem uit elkaar halen. Midden in vers 9 zegt hij:

Ik laat ze daar uit elkaar halen.

Dat betekent niet noodzakelijk dat hij afzonderlijke boomstammen gaat breken, hoewel ze de boomstammen ongetwijfeld zouden splijten om er planken van te maken. Maar hier lijkt hij te bedoelen dat ze, wanneer ze die laten afdrijven, als vlotten bij elkaar gebonden zullen zijn. En daarna zullen ze die uit elkaar halen tot afzonderlijke boomstammen. Vervolgens zal Salomo verantwoordelijk zijn voor het vervoer over land naar Jeruzalem.

9

Voedsel als betaling voor het hout

Dus die overeenkomst wordt gesloten. Aan het einde zegt Hiram in vers 9:

En jij doet mij een plezier door mijn huishouden van eten te voorzien.

Met andere woorden, dit is wat je mij zult betalen. Je kunt mij met voedsel betalen. Dat is logisch, want Libanon had veel hout, maar ze hadden niet veel goede landbouwgrond. Israël had niet veel goed hout, maar ze hadden veel goede landbouwgrond en ze brachten veel voort, zoals ze dat vandaag ook doen. Natuurlijk doen ze dat vandaag doordat ze irrigatie hebben. In die dagen hadden ze twee regenseizoenen en konden ze veel gewassen verbouwen, tenzij ze onder Gods vloek lagen. In dat geval werden ze vaak door hongersnoden getroffen.

Maar omdat Israël hier meer gewassen kon verbouwen dan Libanon, en er in Libanon meer bomen groeiden dan in Israël konden groeien, is er een soort ruil van die twee verschillende goederen. Ze helpen elkaar over en weer.

Vers 10:

Zo gaf Hirom Salomo cederhout en cipressenhout, geheel naar zijn wens. En Salomo gaf Hiram twintigduizend kor tarwe als voedsel voor zijn huis, en twintig kor gestoten olie. Salomo gaf dat aan Hiram jaar op jaar.

1 KONINGEN 5:10-11

Dit was dus geen eenmalige betaling. Dit is een jaarlijkse betaling. De reden dat die jaarlijks zou zijn, is dat je dan het graan en de olie verzamelde. Je krijgt de olie uit de olijven oogst en het graan uit de gewone oogst. De oogst is dus eenmaal per jaar. Zodra ze hun oogst hadden binnengehaald, namen ze dit deel en stuurden het naar het noorden als voorraad voor Hiram, in ruil voor het werk dat zijn mensen deden. Zijn mensen werkten zeven jaar aan die tempel. Dus zeven jaar lang ontving Hiram veel voedsel van de Israëlsche bodem.

10

Arbeidsploegen en tijd voor het gezin

De HEERE had Salomo wijsheid gegeven, zoals Hij tot hem gesproken had. Er was vrede tussen Hiram en Salomo, en zij sloten een verbond met elkaar. Koning Salomo liet uit heel Israël mensen opkomen om herendienst te verrichten. Het aantal mensen om herendienst te verrichten bedroeg dertigduizend man. Hij stuurde hen bij toerbeurt naar de Libanon, tienduizend per maand. Een maand waren zij in de Libanon en twee maanden thuis. Adoniram ging over de herendienst.

1 KONINGEN 5:12-14

Dit waren dus Joodse arbeiders, of Israëlitische arbeiders, dertigduizend in totaal. Zij vormden eigenlijk het kleinste deel van de arbeidskrachten. De dwangarbeiders werden uit de niet-Joodse bevolking gehaald. Hethieten en Kanaänieten die nog in het land Israël woonden, werden tot dienst gedwongen, tot dwangarbeid. Hun voorouders hadden door Jozua uitgeroeid moeten worden, maar dat was niet gebeurd. Maar omdat deze mensen er nog steeds waren, blijkbaar in aanzienlijke aantallen, maakte Salomo hen voor dit project tot slavenarbeiders.

Nu waren er van deze Joodse arbeiders, deze Israëlitische arbeiders, 30.000, en ze werkten in drie verschillende ploegen, telkens 10.000 tegelijk. Ze werden naar Libanon gestuurd om de mannen van Hiram te helpen de bomen te kappen, ze gereed te maken en ze naar het zuiden te verschepen. Ze hadden telkens maar 10.000 arbeiders nodig, maar hij wilde niet dat mensen voortdurend van huis waren. Naar alle waarschijnlijkheid omdat hij hun gezinsleven in stand wilde houden. Maar hij vond het vanuit zijn gezichtspunt in elk geval aanvaardbaar dat ze ongeveer een derde van de tijd van huis waren. Ze zouden twee derde van het jaar thuis zijn en een derde van het jaar weg.

Ik ken de leider van een christelijke organisatie, maar ik zal niet zeggen wie het is. Hij reist veel en geeft over de hele wereld onderwijs. Volgens mij probeerde hij toen hij jonger was te bepalen hoeveel tijd hij moest besteden aan reizen voor zijn bediening en hoeveel aan thuisblijven bij zijn gezin. Volgens mij heeft dit voorbeeld meegespeeld in zijn besluit om twee derde van de tijd bij zijn gezin te zijn en een derde van de tijd te reizen. Hij vond dat als Salomo, die op dat moment wijs en godvruchtig was, oordeelde dat dit voor gezinnen in orde was, het ook voor zijn gezin in orde zou zijn.

Wat hij uiteindelijk volgens mij eigenlijk deed, was een derde van de tijd zonder zijn gezin reizen, een derde van de tijd met zijn gezin reizen en een derde van het jaar thuis bij zijn gezin zijn. Dus hij was twee derde van de tijd bij zijn gezin. Een van die twee derde delen was hij met hen op reis; de andere tijd waren ze thuis.

Ik weet niet of dat goed of verkeerd is, maar ik vond het interessant dat iemand in deze passage iets vond wat relevant was voor beslissingen over de inzet voor de bediening en het gezin, enzovoort. Persoonlijk zou ik het niet gemakkelijk vinden om een derde van de tijd bij mijn gezin weg te zijn. Ik vond het zelfs al moeilijk om telkens een week

bij mijn gezin weg te zijn. Maar ik ben een watje. Deze mannen moesten doorbijten en gaan werken, en ze konden niet eens e-mailen of skypen. Ik kan me geen tijd voorstellen waarin mensen niet de communicatiemogelijkheden hadden die wij hadden. Ze moesten gewoon weg zijn.

11

Steenhouwers en opzichters van de bouw

Zo organiseerde hij dus zijn Joodse arbeiders. Dan waren er de niet-Joden. Vers 15:

Verder had Salomo zeventigduizend lastdragers en tachtigduizend steenhouwers in het bergland,

1 KONINGEN 5:15

Ik had moeten vermelden dat aan het eind van vers 14 staat dat Adoniram de leiding over de arbeiders had. Hij was de algemene opzichter. Hij kwam eigenlijk in de problemen toen Rehabeam koning werd, omdat hij probeerde het beleid te blijven handhaven op een moment dat het volk Israël had besloten in opstand te komen. Hij werd gedood doordat hij voor Rehabeam het arbeidsbeleid en belastingbeleid probeerde te handhaven waarbij hij ook onder Salomo betrokken was geweest. Hij werd gedood. De bevolking was het niet met hem eens. Maar op dit moment diende hij het volk blijkbaar goed en organiseerde hij heel veel mensen.

We gaan verder met de steenhouwers in de steengroeven:

nog afgezien van de opzichters die door Salomo aangesteld waren en die over het werk gingen: drieëndertighonderd man die leiding gaven aan het volk dat het werk verrichtte.

1 KONINGEN 5:16

Ik geloof dat in Kronieken het aantal daar als 3.600 wordt opgegeven. Maar hier staat:

nog afgezien van de opzichters die door Salomo aangesteld waren en die over het werk gingen: drieëndertighonderd man die leiding gaven aan het volk dat het werk verrichtte. Als de koning daartoe de opdracht gaf, voerden zij grote stenen aan, kostbare stenen, gehouwen stenen, om de fundering van het huis te leggen. De bouwers van Salomo, de bouwers van Hirom, en de vaklieden uit Gebal bewerkten ze. Verder maakten zij het hout en de stenen gereed om het huis te bouwen.

1 KONINGEN 5:16-18

De Gebalieten zijn mensen die in een stad woonden die verder naar het noorden lag dan Tyrus. Misschien had ik moeten vermelden, omdat je daar misschien niet mee bekend bent, dat Tyrus, waar Hiram regeerde, ten noorden van Israël lag. Fenicië was de directe noorderbuur van Israël, en de koning van Tyrus regeerde daar. De Gebalieten woonden in dat gebied, iets verder naar het noorden dan Tyrus.

12

De tempelbouw als chronologisch ankerpunt

Ze hakten de stenen uit en maakten hout en stenen klaar om de tempel te bouwen. En in het 480e jaar nadat de Israëlieten uit Egypte waren vertrokken, in het vierde jaar dat Salomo koning was over Israël, in de maand Ziv, de tweede maand van het jaar, begon hij met de bouw van het huis van de Heer.

Dit vers bevat chronologische informatie die heel bruikbaar is geweest voor mensen die allerlei dingen proberen te dateren. Het wordt een ankerpunt voor enkele belangrijke gebeurtenissen. Het vertelt ons iets over de verhouding in tijd tussen de bouw van de tempel en de uittocht zelf. Van daaruit kun je terugrekenen naar de tijd

van de regering van Salomo, de tijd van de regering van David en die van Saul, omdat ze elk veertig jaar regeerden. Dus de datering van de periode van de richteren en dergelijke kan tot op zekere hoogte uit deze specifieke informatie worden berekend.

Maar zoals je ziet, is dit bijna vijfhonderd jaar na de uittocht, 480 jaar. We kunnen dus zeggen dat er tussen de bouw van de tabernakel en de bouw van de tempel bijna vijfhonderd jaar lag, ongeveer een half millennium tussen de bouw van de tabernakel en die van de tempel. Dat betekent natuurlijk dat de tabernakel, die van aanzienlijk vergankelijker materialen was gebouwd, onderhouden moet zijn door waar nodig gordijnen te vervangen en bedekkingen te vervangen en voorhangsels te vervangen, enzovoort. Want voorwerpen van stof en leer blijven gewoonlijk geen honderden jaren goed.

Waarschijnlijk waren de planken van de tabernakel nog intact, omdat ze van hout waren en met goud waren overtrokken. Misschien moesten ze af en toe worden vervangen als ze beschadigd waren, maar de dekkleden en de voorhangsels en de gordijnen enzovoort moesten waarschijnlijk regelmatig worden vervangen. Maar nu zijn die 500 jaar, of 480 jaar, voorbij, en gaan we de tabernakel wegdoen en er iets blijvends voor in de plaats zetten.

13

De afmetingen en functie van de tempel

En het huis, dat de koning Salomo voor de HEERE bouwde, was zestig el in zijn lengte, twintig el in zijn breedte en dertig el in zijn hoogte.

1 KONINGEN 6:2

Misschien herinner je je, als je samen met ons de Pentateuch hebt bestudeerd, dat een el ongeveer 18 inch was. Oorspronkelijk was een el geen nauwkeurig vastgelegde maat. Het was de afstand langs de onderarm vanaf de elleboog tot aan de langste vinger, eigenlijk het topje van de middelvinger. Dus als je je arm uitstak om te meten, en dat is

waarschijnlijk wat ze deden, dan mat je vanaf de elleboog tot aan het topje van de langste vinger. Dat was dan één el. Uiteindelijk werd dat gestandaardiseerd tot een lengte van zo'n 18 inch. We kunnen dus uitgaan van ongeveer anderhalve voet per el.

Omdat de lengte 60 el was, was het gebouw dus 90 voet lang. De breedte was 20 el, wat neerkomt op een breedte van 30 voet. De hoogte was 30 el, wat neerkomt op een hoogte van 45 voet: veel hoger dan breed en half zo hoog als lang. Deze afmetingen, tenminste de afmetingen van het grondvlak van het gebouw, waren precies het dubbele van die van de tabernakel. De tabernakel was 15 voet breed en 45 voet diep of lang geweest. Naar verhouding was die niet zo hoog geweest. De tabernakel was een tent, geen gebouw, en hij was maar even hoog als breed. Hij was dus 15 voet hoog, 15 voet breed en 45 voet diep, terwijl dit gebouw een grondvlak heeft dat tweemaal zo groot is als dat van de tabernakel, maar veel hoger is.

Zelfs dan is het een tamelijk klein gebouw als je denkt aan de tempels uit de oudheid. De heidense tempels zijn vaak enorm. Het zijn gigantische, rijkversierde gebouwen. Het gebouw van Salomo was rijkversierd en er zat een ton goud in. Niet letterlijk een ton, maar waarschijnlijk niet veel minder. Ik ben de hoeveelheid vergeten, maar het was heel veel goud. Het was een heel weelderig gebouw, maar een heel klein gebouw vergeleken met heidense tempels, en zelfs heel klein vergeleken met een modern kerkgebouw. Een gebouw dat maar 30 voet breed en 90 voet diep is, zou naar Amerikaanse maatstaven een uiterst klein kerkgebouw zijn. Dat zou voor een heel kleine gemeente zijn.

Maar het verschil was dat een kerkgebouw wordt gebouwd om mensen in onder te brengen. De tempel was geen plaats voor gemeentelijke samenkomsten. Soms denken we dat de tempel vergelijkbaar is met ons kerkgebouw, maar dat is niet zo. In latere jaren waren de synagogen vergelijkbaar met onze kerkgebouwen. Er was een synagoge in iedere stad waar tien of meer Joodse gezinnen woonden. Daarom waren er overal in het Romeinse Rijk synagogen in de dagen van Paulus en in de dagen van Jezus. Maar er was maar één tempel, en die werd niet gebruikt voor gezamenlijke aanbidding, behalve in de buitenste voorhof. Op feestdagen enzovoort kwamen mensen in de buitenste voorhof bijeen, maar het dagelijkse gebruik was niet voor diensten zoals wij ons een kerkdienst voorstellen. Daar waren de synagogen voor.

De tempel werd gebruikt voor het brengen van offers. Het was alleen nodig dat de priesters genoeg ruimte hadden om dieren te doden en met hun kadavers en hun bloed enzovoort te werken, en de rituelen uit te voeren die nodig waren. Daarvoor was dus een betrekkelijk klein gebouw nodig. Er was geen behoefte aan veel meer ruimte dan dat. Ook betekende het feit dat dit in Jeruzalem moest worden ondergebracht dat de ruimte beperkt was.

We krijgen geen afmetingen van de buitenste voorhof. We kennen wel de afmetingen van de buitenste voorhof van de tabernakel, maar we krijgen niet de afmetingen van de buitenste voorhof van de tempel, de omtrek rond het hele tempelcomplex. Die kan veel, veel, veel groter zijn geweest dan die van de buitenste voorhof van de tabernakel. Het gebouw zelf is maar tweemaal zo groot.

14

De voorhal als toegang en ontmoetingsplaats

En de voorhal, vóór aan de grote zaal van het huis, was twintig el in zijn lengte, overeenkomstig de breedte van het huis, en tien el in zijn breedte, vóór aan het huis.

1 KONINGEN 6:3

We hebben het over de voorhal, de zuilengang. Bij de ingang van de tempel was dit waarschijnlijk gewoon een overdekt terras of een overdekte veranda, en die was even breed als de tempel. Hij besloeg de breedte ervan, 20 el. Dus als je naar de hoofdingang kijkt, is het gebouw 20 el breed, en de zuilengang, de voorhal, ook. Maar die stak tien el, of 15 voet, vanaf de voorkant van het gebouw uit in de richting van de voorhof. Er was dus aan de voorkant een overdekte voorhal van 15 bij 30 voet. Hierdoor konden de priesters zich waarschijnlijk bij regen en dergelijke afdrogen of hun schoenen uittrekken voordat ze de tempel zelf binnenliepen. Hoe dan ook, er wordt ons eigenlijk niet verteld waarvoor die diende.

Later had Herodes de tempel van Zerubbabel verfraaid. Die was nooit helemaal hetzelfde als de tempel van Salomo. Maar in de dagen van Jezus had de tempel van Herodes heel wat verschillende zuilengangen zoals deze. De eerste christenen en Jezus Zelf onderwezen in deze open zuilengangen, deze open voorhallen. Er is zelfs een zuilengang in de tempel van Salomo die de zuilengang of de voorhal of het voorportaal van Salomo wordt genoemd, naar hem vernoemd. Hoewel hij die tempel niet had gebouwd, had hij de eerdere wel gebouwd. Hoe dan ook, deze overdekte gedeelten werden ontmoetingsplaatsen waar rabbi's, ook in de tijd van Jezus, gingen zitten om groepen mensen te onderwijzen. Jezus zat op zo'n plek en onderwees regelmatig in de tempel, telkens wanneer Hij in Jeruzalem was.

15

Vensters en zijkamers rond het heiligdom

Vers 4 zegt:

Hij maakte voor het huis vensters voorzien van kozijnen met traliewerk.

1 KONINGEN 6:4

En rondom tegen de muur van het huis bouwde hij een uitbouw, tegen de muren van het huis rondom, zowel van de grote zaal als van het binnenste heiligdom. Zo maakte hij zijkamers rondom.

1 KONINGEN 6:5

De algemene opzet van de tempel leek op die van de tabernakel, in die zin dat er een grotere en een kleinere ruimte waren. De grotere ruimte was het gedeelte waar je als eerste binnenkwam. Dat is wat men het heiligdom noemt, het heilige. Het kleinere gedeelte lag verder naar binnen, in dit geval voorbij een stel deuren en een voorhangsel. Dat was het heilige der heiligen. Dat was de plaats waar de ark stond en de plaats waar de priester op de Grote Verzoendag naar binnen ging, net zoals bij de tabernakel.

Maar afgezien van die algemene overeenkomsten, dat er een heilige en een heilige der heiligen waren, verschilde de tempel aanzienlijk van de tabernakel. Er waren namelijk veel kamers, die ongetwijfeld voor allerlei doeleinden werden gebruikt.

Waarschijnlijk slaapvertrekken voor de Levieten of de priesters die in een bepaalde week dienst hadden. Misschien kwamen sommigen van hen van ver, want ze woonden in Levietensteden verspreid over heel Israël. Wanneer ze dienst hadden, hadden ze daar bij de tempel misschien slaapvertrekken nodig. Ik gis maar wat.

Maar ze hadden daar ook opslagruimten, want wanneer mensen hun tienden van het graan brachten, vormden die de voedselvoorraad voor de Levieten voor het hele jaar. Ze moesten het ergens opslaan, dus hadden ze opslagruimten. Het heiligdom was dus door deze kamers omringd. Er waren eigenlijk drie bouwlagen, dus er waren heel wat kamers, heel wat opslagruimte daar.

Blijkbaar zaten bovenaan, boven de kamers, deze smalle vensters met afgeschuinde kozijnen. (Vertalersnoot: de spreker volgt hier de Engelse weergave ‘vensters met afgeschuinde kozijnen’; het aangehaalde Nederlandse vers spreekt van ‘kozijnen met traliewerk’.) Ze dienden alleen om licht binnen te laten. Ze waren smal, zodat ze weinig regen en wind binnenlieten, maar wel licht. De vensterkozijnen waren afgeschuind, zodat de openingen waarschijnlijk naar binnen toe wijder werden en aan de buitenkant iets smaller waren dan aan de binnenkant. Of het was andersom. Maar dat is wat we hier beschrijven. Ze zaten hoog. Ze zaten boven deze kamers aan de buitenranden, onder het dak, waarschijnlijk onder de dakrand van de tempel, als die een dakrand had, op de plek waar je normaal gesproken een dakrand zou verwachten.

Er staat daar:

16

Verdiepingen en draagbalken van de uitbouw

En rondom tegen de muur van het huis bouwde hij een uitbouw, tegen de muren van het huis rondom, zowel van de grote zaal als van het binnenste heiligdom. Zo maakte hij zijkamers rondom. De onderste verdieping van deze uitbouw was vijf el in zijn breedte, de middelste was zes el in zijn breedte, en de derde was zeven el in zijn breedte, want hij had aan het huis rondom aan de buitenkant uitdiepingen gemaakt, zonder in te grijpen in de muren van het huis.

1 KONINGEN 6:5-6

Dus naarmate je die drie bouwlagen omhooggaat, zijn de kamers iets breder, een el breder dan de kamer eronder.

Hoe zit dat dan? De stenen van de buitenmuur hadden op verschillende hoogten een verschillende diepte of breedte, of hoe je het ook wilt bekijken. De stenen van de buitenmuur werden kleiner naarmate je dichterbij de bovenkant kwam, waardoor er binnen de kamers meer ruimte ontstond. Dus de kamers waren in feite iets groter naarmate je hoger kwam. Ik weet niet zeker of daar enige symboliek in zit.

Waarschijnlijk wel, maar ik weet niet of ik met vertrouwen zou kunnen aanwijzen wat dat zou symboliseren.

Er staat:

Want hij maakte rondom de buitenkant van de tempel smalle richels, zodat de draagbalken niet aan de tempelmuren konden worden vastgemaakt.

(Vertalersnoot: de spreker volgt hier de Engelse formulering dat de balken niet aan de muren konden worden vastgemaakt. Het eerder aangehaalde Nederlandse vers zegt ‘zonder in te grijpen in de muren van het huis’. Op de Engelse formulering baseert hij zijn uitleg over de zwaartekracht.)

Dus in plaats van de draagbalken voor het dak met een of ander bevestigingsmiddel aan de muren vast te maken, waren er richels. Doordat de muren trapsgewijs versprongen, was er een richel waar ze de balken op konden leggen. Blijkbaar maakten ze die niet vast. Ze legden ze daar gewoon neer en lieten de zwaartekracht ze op hun plaats houden.

17

Levende stenen worden op aarde gevormd

Het huis nu werd, toen het gebouwd werd, met afgewerkte stenen gebouwd, zoals die waren aangevoerd, zodat geen hamers of bijlen of enig ander ijzeren gereedschap in het huis gehoord werden toen het gebouwd werd.

1 KONINGEN 6:7

Dit vers betekent veel voor mij, want toen ik nog maar een tiener was en net in de bediening begon, herhaalde ik voor het grootste deel gewoon alles wat ik van mijn leraren had gehoord. Ik wist niet veel, en ik wist alleen wat ik had gehoord. Dus als leraar praatte ik mijn leraren zo ongeveer na. Ik kan me niet herinneren dat ik veel oorspronkelijke inzichten had of veel oorspronkelijks te zeggen had.

Wat mijn eerste oorspronkelijke inzicht was, lijkt me nu, tweeënveertig jaar later, niet zo diepzinnig. Maar ik herinner me hoe dat destijds was. Toen kreeg ik voor het eerst wat een eigen openbaring over iets in de Bijbel leek: een inzicht dat ik nog nooit iemand had horen uitspreken. Dat leek destijds diepzinnig, en het ging over dit vers.

Op een avond werd ik gevraagd om onderwijs te geven in een christelijk koffiehuis. Waarschijnlijk was ik in het uur voordat ik zou spreken aan het lezen en bidden, en ik had het gevoel dat God me een boodschap gaf over de gemeente als tempel van de Heilige Geest, en dat wij levende stenen zijn, enzovoort. Ik las dit vers, en ik ben er zeker van dat velen van jullie waarschijnlijk dezelfde gedachte hebben gehad, want het is echt, zoals ik al zei, niet zo diepzinnig. Ik was nog maar een jongen. Voor mij was het toen diepzinnig, maar ik beseftte dat dit een beeld was van hoe God de gemeente

bouwt. Hij hakt de stenen uit of maakt ze glad in de steengroeve, niet op de bouwplaats van de tempel. We zullen samengevoegd worden wanneer Jezus ons naar boven roept en

Daarna zullen wij, de levenden die overgebleven zijn, samen met hen opgenomen worden in de wolken, naar een ontmoeting met de Heere in de lucht. En zo zullen wij altijd bij de Heere zijn.

1 THESSALONICENZEN 4:17

We zullen tot één gebouw worden samengevoegd. Op dit moment zijn we in de steengroeve en worden we gevormd.

De stenen van Salomo's tempel waren naar men zegt niet alleen enorm groot, maar ook volmaakt glad. Het moet ongelooflijk veel werk hebben gekost om deze stenen in de steengroeve glad te maken, want zo komen ze niet uit de berg. Ze komen in allerlei vormen uit de berg. Maar ze moesten ze volmaakt rechthoekig maken. En niet alleen volmaakt rechthoekig in het algemeen, maar de zijkanten waren zo glad dat ze naar men zegt geen mortel tussen de stenen hoefden te gebruiken. Er kon zelfs geen zuchtje lucht of tocht door de muren komen, hoewel er geen mortel was, omdat de stenen zo glad waren dat ze volmaakt op elkaar aansloten. Dat is een hoge mate van volmaaktheid.

De stenen worden niet in die toestand aangetroffen, maar ze worden in die toestand gebracht. Er moest heel veel werk aan worden gedaan. Ze moesten worden uitgehakt. Ze moesten met harde werktuigen worden gladgemaakt. Ik dacht toen aan de vele parallellen tussen de gemeente als tempel van de Heilige Geest en Salomo's tempel. En aan hoe God ons als afzonderlijke personen tot volmaaktheid wil brengen en ons vervolgens als het ware wil samenvoegen tot het nieuwe Jeruzalem. De hele stad zal in het nieuwe Jeruzalem de tempel zijn, en wij zijn die stad.

Nu zijn wij de stenen, maar wanneer God ons aanvankelijk roept, zijn we heel onvolmaakt. Natuurlijk bereidt Hij ons erop voor om op elkaar aan te sluiten. Wat stenen tot een gebouw maakt, is dat ze in een bepaalde verhouding tot andere stenen worden geplaatst. Een steen op zichzelf, of zelfs een stapel stenen zonder enige

ordening, is geen gebouw en is niet bruikbaar. Je moet elke steen in de juiste verhouding tot andere stenen plaatsen: boven op een andere, onder een andere, naast een andere. Ze staan allemaal in een bepaalde verhouding tot elkaar.

Maar het is duidelijk dat een ruwe steen niet zo naast een andere ruwe steen kan worden geplaatst dat ze volmaakt op elkaar aansluiten. Elke steen heeft zijn eigen holtes en uitstekende delen, en die moeten met een hamer en een beitel worden weggewerkt. Als de steen gevoel had, zou dat vlak maken pijn doen, omdat er met geweld stukken van worden afgehakt. Maar zodra die stukken zijn weggehakt, is er een glad oppervlak waar dat eerst niet was.

Allerlei gedachten schoten door mijn hoofd, maar wat uit dit specifieke vers naar voren kwam, was dat al dat werk in de steengroeve werd gedaan. De stenen werden niet naar de bouwplaats van de tempel gebracht om daar vervolgens te worden gebeiteld en behamerd en tot volmaaktheid gebracht. Ze werden gebeiteld en behamerd en tot volmaaktheid gebracht op de plek waar ze uit de grond kwamen. Daarna werden ze naar de bouwplaats van de tempel vervoerd en samengevoegd.

18

Waarom gelovigen beproevingen doormaken

Soms vragen mensen zich af waarom God ons niet meteen naar de hemel brengt wanneer we tot behoud komen. Dan zouden we immers geen gevaar meer lopen om terug te vallen, en mensen vallen inderdaad terug. Het lijkt alsof God er verstandiger aan zou doen om mensen gewoon tot behoud te brengen en hen dan naar de hemel te brengen. Er wordt verteld, al heb ik dit nooit in een gezaghebbend document gezien, dat er een tijd in de kerkgeschiedenis was waarin de kerk mensen doopte en hen vervolgens doodde, zodat ze niet zouden terugvallen. Hen rechtstreeks naar de hemel sturen. Ik weet niet of dat ooit echt is gebeurd, maar soms lijkt de gedachte achter dat voorstel aantrekkelijk. Wanneer je ziet hoe mensen uiteindelijk tot behoud komen en daarna afvallen, denk je dat het beter voor hen zou zijn geweest als ze gewoon tot behoud waren gekomen en waren gestorven.

We weten trouwens wel uit de geschiedenis dat het in de eerste twee, drie eeuwen heel gebruikelijk werd dat iemand zijn doop uitstelde tot op zijn sterfbed. Want ze geloofden dat je verloren was als je na je doop terugviel of zondigde. Mensen wilden dus pas gedoopt worden wanneer ze hun laatste zonde hadden begaan en er geen gevaar meer was dat ze opnieuw zouden zondigen. Om die reden liet Constantijn zich bijvoorbeeld pas dopen toen hij op zijn sterfbed lag. Dat was een vrij gebruikelijke praktijk, want de gedachte is dat er, zodra je christen wordt, het gevaar bestaat dat je afvalt. Het lijkt dus beter om vlak na je bekering te sterven, zodat je naar de hemel kunt gaan.

Maar zo doet God de dingen niet. Idealiter komen we vroeg in ons leven tot bekering en hebben we een lang leven om God te dienen en strijd te voeren. Een strijd die we zouden kunnen verliezen of winnen. Maar de beproevingen die we meemaken, zijn niet alleen een kwestie van de strijd van de Heere voeren. Ze zijn ook bedoeld om iets met ons te doen.

De reden dat Jezus ons niet uit de wereld heeft weggenomen — weet je nog wat Hij zei toen Hij bad in Johannes 17?

Ik bid niet dat U hen uit de wereld wegneemt, maar dat U hen bewaart voor de boze.

JOHANNES 17:15

Waarom zei Hij niet: ‘Ik wou dat Hij ons uit de wereld wegnam’? Daar zien we allemaal naar uit. We zien allemaal uit naar de opname, toch? Dat God ons uit de wereld wegneemt en dat er dan een einde komt aan onze beproevingen. Waarom zei Jezus:

Ik bid niet dat U hen uit de wereld wegneemt, maar dat U hen bewaart voor de boze.

JOHANNES 17:15

Eén reden is zeker dat we het nodig hebben. De wereld heeft ons ook nodig.

U bent het licht van de wereld. Een stad die boven op een berg ligt, kan niet verborgen zijn.

MATTHEÛS 5:14

We hebben een bediening in de wereld, maar we hebben ook de tegenstand van de wereld nodig. We hebben de beproevingen nodig. We hebben de beitel nodig. We hebben de beproeving nodig, de moeilijkheden. Dit is de smeltkroes waarin we gelouterd worden. Dit is de steengroef waar we worden uitgehouwen. Pas wanneer we zijn uitgehouwen en geschikt zijn, zijn we werkelijk klaar om samengevoegd te worden.

In de hemel hoor je geen beitels en hamers en dergelijke. Dat is een plaats van vrede. Dat is een plaats van aanbidding. Als je in de hemel aan het aanbidden was en je al die mensen 'Au' hoorde zeggen, en hoorde jammeren en het hoorde uitschreeuwen vanwege de pijn die ze hebben, zou het er wat minder vredig zijn. Daarom moest er op het tempelterrein vrede heersen. Het tempelterrein moest stil en eerbiedig worden gehouden. Het beitelende gebeurde ergens anders, en zodra het klaar was, werden de stenen aangevoerd en samengevoegd.

Zo deed Salomo het. Of hij dat bewust deed om een geestelijke waarheid uit te beelden, kan ik niet zeggen. Maar er wordt zoveel in de Schrift verteld vanwege de waarde ervan als geestelijke les. Het Nieuwe Testament trekt heel duidelijk een vergelijking tussen de bouw van de tempel en de bouw van de gemeente. Wij zijn de stenen. We worden gevormd. We worden veranderd. We worden aan Jezus gelijk gemaakt. Zodra die zijden glad zijn, zullen we op een volmaakte manier met elkaar in verbinding kunnen staan. Daar werkt God aan. Dat probeert God te doen.

19

God vormt ons door moeilijke relaties

Trouwens, ik denk ook dat een van de manieren waarop God de stenen gladmaakt, dezelfde is als de manier waarop we agaten polijsten. We polijsten stenen in een polijsttrommel. Een polijsttrommel is een afgesloten ruimte waarin je een heleboel ruwe, onbewerkte stenen doet en ze in beweging brengt. Je laat ze door elkaar tuimelen. Het gevolg is dat ze tegen elkaar botsen en elkaar als het ware beitelen. Juist in die afgesloten ruimte, waar ze niet weg kunnen komen, kunnen ze stukjes van elkaar afslaan en elkaar beitelen. Wanneer de polijsttrommel draait, zou elk van die stenen eruit willen om die wrijving te vermijden, maar hij kan er niet uit. Ze zitten opgesloten.

Ik denk dat God ons in situaties brengt, in relaties, waar we uit zouden willen omdat ze ongemakkelijk zijn. Maar het zijn onze ouders. We kunnen niet zeggen dat ze onze ouders niet meer zijn. We kunnen ze niet negeren. Of het is onze man of onze vrouw of onze kinderen, of de mensen in de gemeente bij wie God ons heeft geplaatst, of een kamergenoot in een bepaalde situatie waarin je een opleiding volgt of zoiets. Je zit opgesloten in een polijsttrommel. Als je het voor het kiezen had, zou je eruit stappen en het conflict vermijden. Maar door het conflict kunnen die dingen worden weggehakt. Wat wordt weggehakt, is het deel dat niet op Jezus lijkt.

Net als de beeldhouwer aan wie werd gevraagd of het moeilijk is om een olifant te beeldhouwen. Hij zei: 'Nee, het is heel eenvoudig. Je neemt een blok marmer en hakt alles weg wat niet op een olifant lijkt.' Hoe maakt God ons aan Jezus gelijk? Hij neemt ons, een blok marmer, en Hij hakt alles weg wat niet op Jezus lijkt. Dat kan een pijnlijk proces zijn, maar we moeten het proces waarderen, omdat het ons voorbereidt om samengevoegd te worden.

Vers 8 zegt:

De ingang van de middelste zijkamer bevond zich aan de rechterzijde van het huis. En met wenteltrappen ging men naar boven naar de middelste verdieping en van de middelste naar de derde.

1 KONINGEN 6:8

Ik vermoed dat ze de begane grond gewoon door een normale deur op de begane grond binnengingen. Maar om op de middelste of de derde bouwlaag te komen, moest je naar de middelste bouwlaag omhooggaan. Als je eenmaal in de middelste vertrekken was, was er een toegang tot de derde bouwlaag, zo lijkt het tenminste. Je kon niet zomaar rechtstreeks vanaf de grond naar de derde bouwlaag gaan. Ik weet zeker dat daar ook een geestelijke parallel in zit, die ik niet kan doorzien. Ik heb misschien wel wat ideeën, maar ik ben daar helemaal niet zeker van.

20

Gods voorwaarden en de houten binnenwanden

Zo bouwde hij het huis en voltooide het. Hij bedekte het huis met dwarsbalken en rijen van ceders. Hij bouwde ook de uitbouw tegen heel het huis, vijf el in zijn hoogte, en hij bevestigde die aan het huis met cederhout. Toen kwam het woord van de HEERE tot Salomo: Wat dit huis betreft, dat u aan het bouwen bent, als u overeenkomstig Mijn verordeningen wandelt, Mijn bepalingen houdt, al Mijn geboden in acht neemt door overeenkomstig daarmee te wandelen, dan zal Ik Mijn woord, dat Ik tot uw vader David gesproken heb, aan u gestand doen.

1 KONINGEN 6:9-12

Let er opnieuw op dat God voorwaarden verbindt aan de vervulling van die beloften die Hij aan David of aan Abraham of aan wie dan ook heeft gedaan. Dat lijkt Hij niet altijd te doen. Soms noemt Hij de beloften zonder de voorwaarden te noemen, maar Hij zegt altijd ergens anders: ‘Dit is natuurlijk voorwaardelijk.’ Er zijn geen onvoorwaardelijke beloften.

Hij zegt:

Ik zal in het midden van de Israëlieten wonen en Ik zal Mijn volk Israël niet verlaten. Zo bouwde Salomo het huis en voltooide het. Ook bouwde hij de wanden van het huis vanbinnen met ceder houten planken. Van de vloer van het huis tot aan de wanden ter hoogte van het dak overdekte hij ze vanbinnen met hout. Hij overdekte de vloer van het huis met planken van cipressen. Verder bouwde hij de laatste twintig el vanaf de achter zijde van het huis met ceder houten planken tot een vertrek, vanaf de vloer tot aan de wanden ter hoogte van het dak. Hij bouwde het voor Hem binnenin tot een binnenste heiligdom, tot het heilige der heiligen. Het huis nu was veertig el, dat wil zeggen de grote zaal aan de voorzijde. Het ceder hout van het huis aan de binnenkant was voorzien van houtsnijwerk met kolokwinten en ontluikende bloemen. Het was één en al ceder hout, er was geen steen te zien.

1 KONINGEN 6:13-18

Het vertrek van twintig el achter in het huis, genoemd in vers 16, zou het heilige der heiligen zijn.

Het gebouw was van steen gemaakt, maar ze hadden het betimmerd, zodat je van binnenuit niets van de steen kon zien.

21

Het heilige der heiligen en Gods licht

Het binnenste heiligdom midden in het huis maakte hij binnenin gereed, om daar de ark van het verbond van de HEERE te plaatsen. Het binnenste heiligdom vooraan was twintig el in zijn lengte, twintig el in zijn breedte en twintig el in zijn hoogte. Hij overtrok die met bladgoud. Ook overtrok hij het altaar van ceder hout daarmee.

1 KONINGEN 6:19-20

Dat zou het heilige der heiligen zijn.

Hoewel het gebouw zelf dertig el hoog was, was het gedeelte waarin het heilige der heiligen zich bevond blijkbaar maar twintig el hoog, om diezelfde kubusvorm te krijgen. Dat was ook het geval met het heilige der heiligen in de tabernakel. Blijkbaar was de kubusvorm een belangrijk kenmerk dat behouden moest blijven. Andere afmetingen van de tempel, zoals de hoogte van de tempel, konden worden veranderd, maar de hoogte van het heilige der heiligen niet. Het moest die kubusvorm behouden.

Of er vertrekken boven het heilige der heiligen waren, of dat de totale hoogte van de tempel in het achterste derde deel afnam, is mij niet duidelijk. Maar het interessante is dat de tempel over het algemeen hoger was, terwijl de hoogte boven het heilige der heiligen werd teruggebracht om het kubusvormig te maken. En het is natuurlijk die kubusvorm die van betekenis is wanneer we de beschrijving van het nieuwe Jeruzalem in Openbaring 21 bekijken. Dat is ook kubusvormig. Het blijkt eigenlijk ongeveer vijftienhonderd mijl bij vijftienhonderd mijl bij vijftienhonderd mijl te zijn, een kubus. Maar het is als het heilige der heiligen. Er is geen natuurlijk licht in.

(Vertalersnoot: de spreker zegt in de Engelse bron dat zon, maan en sterren daar niet schijnen. Het hieronder aangehaalde Nederlandse vers zegt dat de stad zon en maan niet nodig heeft. Dat is niet dezelfde uitspraak.)

En de stad heeft de zon en de maan niet nodig om haar te beschijnen, want de heerlijkheid van God verlicht haar, en het Lam is haar lamp.

OPENBARING 21:23

Zo had ook het heilige der heiligen geen natuurlijk licht en zelfs geen kunstlicht. Het had geen ramen en geen lampen. Je ging naar binnen en sloot de deuren achter je, en je bevond je in een volkomen donkere ruimte, tenzij God daar was. En dus was het voor zijn licht volledig afhankelijk van de aanwezigheid van God. En het nieuwe Jeruzalem in Openbaring is volgens mij een beeld van de gemeente. De gemeente is het nieuwe Jeruzalem, de stad van God. En daarom is zij als een groot heilige der heiligen. De gemeente is de plaats waar God woont. En ons ware licht is geen natuurlijk licht of kunstlicht, maar God Zelf is ons licht.

Vers 20 zegt:

22

Goud en cherubs in het binnenste heiligdom

Het binnenste heiligdom vooraan was twintig el in zijn lengte, twintig el in zijn breedte en twintig el in zijn hoogte. Hij overtrok die met bladgoud. Ook overtrok hij het altaar van ceder hout daarmee. Salomo overtrok het huis vanbinnen met bladgoud, en hij hing gouden kettingen voor het binnenste heiligdom, dat hij met goud overtrokken had. Zo overtrok hij het hele huis met goud, totdat heel het huis voltooid was. Verder overtrok hij het hele altaar dat bij het binnenste heiligdom hoorde, met goud. In het binnenste heiligdom maakte hij twee cherubs van olijfwilgenhout, elk tien el in zijn hoogte.

1 KONINGEN 6:20-23

Vijftien voet hoog.

Dit zijn niet de cherubs boven op de ark. De ark had natuurlijk een massief gouden deksel dat het verzoendeksel werd genoemd. En daarmee vormden twee massief gouden cherubs één geheel. Die waren uiteraard aanzienlijk kleiner dan de cherubs die hier worden beschreven. De cherubs op de ark zijn er naast de cherubs die als beelden in het heilige der heiligen staan. Deze zijn vijftien voet hoog.

En in vers 24 staat:

Nu was de ene vleugel van de cherub vijf el en de andere vleugel van de cherub was ook vijf el. De afstand van het einde van zijn ene vleugel tot aan het einde van zijn andere vleugel was tien el.

1 KONINGEN 6:24

Dat is een spanwijdte van vijftien voet, en ze zijn ook vijftien voet hoog. Ze zijn dus ook kubusvormig, of in ieder geval vierkant.

Ook de andere cherub was tien el. Beide cherubs hadden één maat en één vorm. De hoogte van de ene cherub was tien el, evenals die van de andere cherub. Hij zette de cherubs midden in het binnenste huis. De cherubs spreidden hun vleugels zo uit, dat de vleugel van de ene de ene wand raakte, en de vleugel van de andere cherub de andere wand raakte. En hun andere vleugels raakten elkaar in het midden van het huis, vleugel aan vleugel.

1 KONINGEN 6:25-27

Je kunt je voorstellen hoe dat eruitzag. De ruimte was natuurlijk dertig voet breed. Ze hadden elk een spanwijdte van vijftien voet, en dus overspanden ze met hun vier vleugels de hele ruimte. En hun vleugels raakten elkaar in het midden van de ruimte. En onder de middelste twee vleugels bevonden zich ongetwijfeld de ark en de kleinere cherubs, die daadwerkelijk van massief goud waren. Deze waren van olijfhout gemaakt en vervolgens met goud overtrokken.

23

Deuren, versieringen en voltooiing

Hij overtrok de cherubs met goud. En op alle wanden van het huis rondom bracht hij graveringen van houtsnijwerk aan: cherubs, dadelpalmen en ontluikende bloemen, vanbinnen en vanbuiten. En de vloer van het huis overtrok hij vanbinnen en vanbuiten met goud. Voor de ingang van het binnenste heiligdom maakte hij deuren van olijfwilgenhout. Het raamwerk van de deurposten vormde een vijfhoek.

1 KONINGEN 6:28-31

Er was ook een voorhangsel, maar er waren deuren. Kennelijk zaten er in de scheiding tussen het heilige en het heilige der heiligen stevige deuren, anders dan in de tabernakel. Maar er was kennelijk ook een voorhangsel dat de deuren bedekte.

Dat hebben we gezien. Vers 32:

De twee deuren waren van olijfhout, en hij sneed er figuren van cherubs, palmbomen en open bloemen in en bedekte ze met goud. Ook de cherubs en de palmbomen bedekte hij met goud. Dus voor de deur van het heiligdom — dat is de hoofdingang van het gebouw —

Zo maakte hij ook voor de ingang van de grote zaal deurposten van olijfwilgenhout, vierhoekig in vorm,

1 KONINGEN 6:33

(Vertalersnoot: de spreker volgt hier de Engelse weergave waarin de deurposten een vierde en een vijfde van de muur beslaan. De aangehaalde Nederlandse verzen spreken van een vierhoekige vorm en een vijfhoek. Zijn berekening berust op de Engelse weergave.)

De ingang van het hoofdgebouw was dus een vierde van de breedte van de hele muur. Aangezien de muur dertig voet breed was, zou dat een deuropening van zeven en een halve voet breed zijn. Maar de deur tussen het heilige en het heilige der heiligen was maar een vijfde van de breedte van de muur. Die zou dus ongeveer zes voet breed zijn.

met twee deuren van cipressenhout. Twee zijden van de ene deur waren draaibaar en twee zijden van de andere deur waren draaibaar.

1 KONINGEN 6:34

Het waren dus vier panelen die openvouwden. (Vertalersnoot: de Engelse weergave die de spreker volgt, noemt uitdrukkelijk panelen en vouwdeuren; het Nederlandse citaat spreekt van draaibare zijden.)

Hij bracht er houtsnijwerk op aan: cherubs, dadelpalmen en ontluikende bloemen, die hij overtrok met goud, glad uitgeslagen over het gegraveerde. Daarna bouwde hij de binnenste voorhof van drie lagen gehouwen stenen en een laag balken van ceder hout.

1 KONINGEN 6:35-36

De volgende verzen beschrijven de periode van het vierde tot het elfde regeringsjaar van Salomo, dus zeven jaar:

In het vierde jaar werd de fundering van het huis van de HEERE gelegd, in de maand Ziv. En in het elfde jaar, in de maand Bul, dat is de achtste maand, had hij de bouw van het huis voltooid, helemaal volgens de afspraken erover en helemaal volgens de bepaling daaromtrent. Dus bouwde hij het in zeven jaar.

1 KONINGEN 6:37-38

Hij zal dertien jaar nodig hebben om zijn eigen huis te bouwen. Maar ik weet niet of dat komt doordat hij langzamer werkte, of doordat hij voor zichzelf gewoon een huis bouwde dat uitvoeriger was opgezet dan de tempel. Maar over zijn eigen huis deed hij bijna twee keer zo lang.

Zeven jaar is een lange tijd om die tempel in aanbouw te hebben. Als je zaken deed en in Jeruzalem kwam en ging, en dat zo lang in aanbouw zag, zou je je waarschijnlijk gaan afvragen wanneer dat ding eens open zou gaan. Maar hij nam er de tijd voor. Hij wilde het goed doen. Hij wilde de beste tempel ter wereld maken. En hij maakte inderdaad een tempel die in zijn tijd als een van de zeven wereldwonderen werd beschouwd.

We komen terug bij hoofdstuk 7.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- 1 Koningen 4:31
- 1 Koningen 4:34
- 1 Koningen 5:1-6
- 1 Koningen 5:7-9
- Genesis 13:10
- Zacharia 4:6
- 1 Petrus 2:5
- Johannes 10:16
- 1 Koningen 5:6
- 1 Korinthe 10:20
- 1 Koningen 5:8
- 1 Koningen 5:10-11
- 1 Koningen 5:12-14
- 1 Koningen 5:15
- 1 Koningen 5:16
- 1 Koningen 5:16-18
- 1 Koningen 6:2
- 1 Koningen 6:3
- 1 Koningen 6:4
- 1 Koningen 6:5
- 1 Koningen 6:5-6
- 1 Koningen 6:7
- 1 Thessalonicenzen 4:17
- Johannes 17:15
- Mattheüs 5:14
- 1 Koningen 6:8
- 1 Koningen 6:9-12
- 1 Koningen 6:13-18

- 1 Koningen 6:19-20
- Openbaring 21:23
- 1 Koningen 6:20-23
- 1 Koningen 6:24
- 1 Koningen 6:25-27
- 1 Koningen 6:28-31
- 1 Koningen 6:33
- 1 Koningen 6:34
- 1 Koningen 6:35-36
- 1 Koningen 6:37-38

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.